

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Специфіка перекладу чеських фразеологічних одиниць українською мовою»

Спеціальність: 035.038 Філологія

Спеціалізація: 035.038 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська

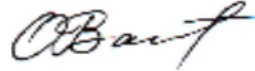
Освітня програма: Чеська мова і література, друга іноземна мова, переклад

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	дисципліна за вибором
Семестр	V семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Мова викладання	українська / чеська
Предмет навчання (Що я вивчатиму?)	Семантичні, структурні, стилістичні, функціональні та прагматичні особливості фразеологічних виразів сучасної чеської мови; прийоми та методи перекладу фразеологізмів з/на чеську мову.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Мета вивчення навчальної дисципліни “Специфіка перекладу чеських фразеологічних одиниць українською мовою” є систематизація знань здобувачів вищої освіти з фразеологічної системи чеської мови, зокрема семантичних та функціональних особливостей фразеологізмів різних видів, формування навичок використання фразеологізмів у спілкуванні та перекладу фразеологізмів.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	<p>Очікувані результати навчання з навчальної дисципліни за вибором:</p> <p><b>ПРН 1.</b> Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.</p> <p><b>ПРН 2.</b> Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.</p> <p><b>ПРН 3.</b> Організувати процес свого навчання й самоосвіти.</p> <p><b>ПРН 5.</b> Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.</p> <p><b>ПРН 6.</b> Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.</p> <p><b>ПРН 7.</b> Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв’язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.</p> <p><b>ПРН 8.</b> Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p><b>ПРН 10.</b> Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.</p> <p><b>ПРН 12.</b> Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p> <p><b>ПРН 14.</b> Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.</p> <p><b>ПРН 17.</b> Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв’язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.</p> <p><b>ПРН 19.</b> Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.</p> <p><b>ПРН 22.</b> Здійснювати науковий аналіз мовного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення у процесі практичної діяльності, виконуючи переклади різножанрових текстів з чеської, другої західноєвропейської мови та навпаки.</p>
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	<p>Основні завдання навчальної дисципліни пов’язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей:</p> <p><u>інтегральної компетентності (ІК):</u> Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорії та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><u>загальних компетентностей (ЗК):</u> <b>ЗК 2.</b> Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. <b>ЗК 3.</b> Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. <b>ЗК 4.</b> Здатність бути критичним і самокритичним. <b>ЗК 5.</b> Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p>

	<p><b>ЗК 6.</b> Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p><b>ЗК 7.</b> Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p><b>ЗК 8.</b> Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p><b>ЗК 9.</b> Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p><b>ЗК 10.</b> Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p><b>ЗК 11.</b> Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p><b>ЗК 12.</b> Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p><b>ЗК 14.</b> <i>Здатність цінувати та поважати етнокультурне розмаїття та мультикультурність фахових компетентностей:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– <b>ФК 2.</b> Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.</li> <li>– <b>ФК 4.</b> Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.</li> <li>– <b>ФК 6.</b> Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.</li> <li>– <b>ФК 7.</b> Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.</li> <li>– <b>ФК 8.</b> Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.</li> <li>– <b>ФК 11.</b> Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.</li> <li>– <b>ФК 13.</b> <i>Усвідомлення мови як особливої знакової системи, її природи та функцій на фонетичному, лексичному та граматичному рівнях мови; уявлення про генетичну і структурну типологію мов світу.</i></li> <li>– <b>ФК 14.</b> <i>Здатність до здійснення повного й адекватного письмового та усного (послідовного) перекладів текстів різних жанрів і стилів з чеської, західноєвропейської мов українською та навпаки, створювати письмовий та усний перекладацький супровід міжкультурної фахової комунікації.</i></li> <li>– <b>ФК 16.</b> <i>Здатність сприймати українськомовний та іномовний (з чеської, західноєвропейської мов) текст для здійснення усного послідовного перекладу, володіти основами перекладацького скорочення та аудіовізуального перекладу.</i></li> </ul>
<p><b>Види занять і їхній розподіл за годинами</b></p>	<p>Лекції – 6 годин          Практичні заняття – 24 годин          Самостійна робота – 60 годин</p>
<p><b>Тематика навчальної дисципліни</b></p>	<p>Тема 1. Предмет та завдання фразеології. Класифікація та основні розряди фразеологізмів в чеській мові.</p> <p>Тема 2. Процес перекладу чеських фразеологізмів, його моделі. Поняття еквівалентності.</p> <p>Тема 3. Рівні та види еквівалентності. Еквівалентність та адекватність. Перекладність.</p> <p>Тема 4. Переклад чеських прислів'їв та приказок.</p> <p>Тема 5. Переклад чеських фразеологічних одиниць із різними компонентами.</p> <p>Тема 6. Переклад чеських прагностиків українською мовою.</p>
<p><b>Передумови вивчення дисципліни</b></p>	<p>Успішне опанування дисциплін «Чеська мова», «Вступ до слов'янської філології» та курсу «Вступ до мовознавства», «Чеська народна творчість», «Історія чеської літератури».</p>
<p><b>Навчально-методичне й інформаційне забезпечення</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Стрелець В. В. Сутність письмового перекладу як виду мовленнєвої діяльності / Київський національний лінгвістичний університет, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка. Рекомендовано до друку 28.05.2018 / УДК 371.315:811.111'255.</li> <li>2. Українська мова (за професійним спрямуванням). Тексти лекцій / упоряд. Н. М. Сизоненко, Н. Ф. Мельник, С. Г. Різник, Н. І. Тесля, Н. О. Швець. – Полтава : РВВ ПДАА, 2011. – 336 с.</li> <li>3. Шиба А. В. Використання нових інформаційних технологій у процесі формування професійної компетентності майбутнього перекладача засобами інтерактивних технологій / А. В. Шиба // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / [редкол. : Т.І. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. – Запоріжжя, 2013. – Вип. 28 (81). – С. 356-365</li> <li>4. Шиба А. В. Специфіка формування загальної компетенції студентів-перекладачів / А. В. Шиба // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі українки. – Вип. 8. – Серія Філологічні науки (Мовознавство). – Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2010. – С. 374–377.</li> <li>5. Підручна. 3. Теоретичні аспекти професійної компетенції майбутніх перекладачів / 3. Підручна // Studia Methodologica : [науковий збірник] / гол. ред. Р. Гром'як ; відп. ред. Ю. Завадський ; редкол.: О. Куца, М. Любашук, Н. Поплавська [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2011. – Вип. 31. – С. 39-42.</li> <li>6. Рибінська Ю.А. Методичні основи формування іномовної комунікативної компетентності майбутніх філологів засобами креативного перекладу [Текст] : [монографія] / Юлія Рибінська ; Київ. нац. ун-т культури і мистец. - Тернопіль : Астон, 2013. - 299 с.</li> <li>7. Чередниченко О. І. Теорія і практика перекладу. К. : Либідь, 2005. 370 с.</li> <li>8. Художній переклад // Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці : Золоті литаври / гол. ред. А. Волков, 2001. 634 с.</li> <li>9. Andričik, M.: K poetike umeleckého prekladu. Modrý Peter, Levoča 2004.</li> <li>10. Feldek, L.: Z reči do reči. Slovenský spisovateľ, Bratislava 1977.</li> <li>11. Ferenčík, J.: Kontexty prekladu. Slovenský spisovateľ, Bratislava 1982.</li> <li>12. Hečko, V.: Preklad ako dobrodružstvo. Slovenský spisovateľ, Bratislava 1991.</li> <li>13. Hochel, V.: Preklad a komunikácia. Bratislava 1990.</li> <li>14. Horálek, K.: Příspěvky k teorii překladu. Praha 1966.</li> <li>15. Levý, J.: Umění překladu. Praha 1963.</li> </ol>

	16. Mounin, G.: Teoretické problémy překladu. Univerzita Karlova, Praha 1999. 17. Popovič, A.: Teória umeleckého prekladu. Bratislava 1975. 18. Šimon, L.: Úvod do teórie a praxe prekladu. Náuka, Prešov 2005. 19. Viličkovský, J.: Preklad ako tvorba. Slovenský spisovateľ, Bratislava 1984. 20. Zambor, J.: Preklad ako umenie. Vydavateľstvo Univerzity Komenského, Bratislava 2000.
<b>Поточний і семестровий контроль</b>	МКР, залік
<b>Кафедра</b>	східної і слов'янської філології
<b>Факультет</b>	східної і слов'янської філології
<b>Викладач</b>	Ващенко Олена Олексіївна кандидат філологічних наук, доцент кафедри східної і слов'янської філології
<b>Оригінальність навчальної дисципліни</b>	Оригінальний авторський курс
<b>Місце постійного розміщення навчально-методичного забезпечення в мережі Інтернет</b>	<a href="https://slovphilology.knlu.edu.ua/student/vybir/">https://slovphilology.knlu.edu.ua/student/vybir/</a>

Завідувач кафедри



проф. Валігура О.Р.

Викладач

доц. Ващенко О.О.